

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

UNIVERSITAS MASARYKIANA BRESLAVENSIS
FACULTAS IURIDICA

Proces zjišťování právního režimu obchodní transakce

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Příklad:

Jste úspěšná cestovní kancelář a kupujete si od německé společnosti zánovní letadlo na charterové lety.

Vzniknou problémy (letadlo je dodáno později - musíte zrušit jeden zájezd) a chcete zažalovat německého prodávajícího.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Jedná se o spor s mezinárodním prvkem?

Většina soukromoprávních vztahů = v rámci jednoho státu. Stále častěji však vznikají vztahy přeshraniční (ještě snadnější vznik v ES - volný pohyb zboží, služeb, osob...)

MPS řeší vztahy upravované právem občanským, obchodním, pracovním, rodinným s **mezinárodním prvkem**

- dán subjektem
- dán předmětem
- dán skutečnosti významnou pro vznik
- vztah souvisí se vztahem řídicím se cizím právem

Tento musí být **dostatečně významný** - nikoliv zanedbatelný.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Kde najdu pravidla pro vzniklý spor?

Je-li dán mezinárodní prvek, bylo by nejhodnější, **kdyby existovala hmotněprávní mezinárodní úprava**. To však velice zřídka (v podstatě zajímavé pouze pro kupní smlouvu).

Není-li mezinárodní hmotněprávní úprava, musí se použít nějaká **národní**. Otázkou je **která?**

Proto vznikly speciální právní normy = MPS

Jsou to normy **vylučně** pro úpravu soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem = **každý stát má svoje**. Je to vnitrostátní disciplína, má větší počet mezinárodních pramenů.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

U jakého soudu se budeme soudit?

Vedle těchto norem vznikly i normy **mezinárodního práva procesního** :

- pravomoc soudů při řešení soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem
- zacházení s rozhodnutím z takového sporu

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

www.law.muni.cz

Kde to zjistím? (prameny)

Od roku 2004 dosti složitá otázka. Výrazné komunitární snahy o unifikaci pramenů MPS.

Vnitrostátní : zák.č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním

Komunitární **kolizní** : Řím I
procesní : Brusel I, Brusel II
doručování písemností, spolupráce při dokazování, úpadkové řízení, evropský exekuční titul

Mezinárodní smlouvy

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Co když má smlouva rozhodčí doložku?

Majetkové spory mohou být také řešeny mimosoudně (u stálých rozhodčích soudů nebo v *ad hoc* řízeních). Výsledkem je rozhodčí nález (soudně vykonatelný).

Výhody: neveřejné řízení, rychlejší, nižší celkové náklady

V ČR nejčastěji: Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Metody v mezinárodním právu soukromém

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Mezinárodní právo soukromé

Existují dvě základní metody řešení soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem :

- metoda kolizní - starší, zatím mnohem rozšířenější
- metoda přímá - mladší, zatím spíše výjimečná

Ad kolizní - řeší kolizní otázku = který z dotčených právních řádů má být použit.

Ad přímá - obsahuje věcnou (hmotněprávní úpravu) soukr.vztahů s mezinárodním prvkem. Jedná se o unifikaci práva. Typicky v mezinárodních smlouvách

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Kolizní metoda

Používá **kolizní normy** - neobsahují věcnou (hmotněprávní) úpravu, ale obsahují **kriteria**, podle nichž se tato úprava **vybere**.

Kolizní normy nepřímo upravují vztah - **zprostředkují úpravu**.
Přikazují použití právního řádu - věcných norem
Ohraničují použití jiných norem (věcných).

Současným pravidlem je **nediskriminační** (rovné) **zacházení** s domácím a cizím právem.

Prostřednictvím kolizních norem dává zákonodárce najevo ochotu v některých případech nahradit svoji úpravu úpravou cizí (výrazný posun v průběhu historického vývoje)

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Kolizní normy

Kolizní normy mají specifickou konstrukci :

- rozsah
- navázání

Okruh právních otázek, na které se kolizní norma vztahuje. Pro potřebu podřazení pod rozsah je nutné **kvalifikovat** = zjistit, zda posuzovaný skutkový stav naplňuje znaky nějakého hmotněprávního institutu (např. kupní smlouva, obchodní zastoupení, osvojení, dědění)

Provádí určení právního řádu. Typicky obsahuje **hraniční určovateli** = skutečnost natolik významná, specifická pro okruh právních otázek v rozsahu, že rozhoduje o určení práva.

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
www.law.muni.cz

Kolizní normy a jejich členění

- jednostranné
 - samostatné
 - nesamostatné
- dvoustranné
 - dispozitivní
 - kogentní
- vnitrostátní
 - unifikované